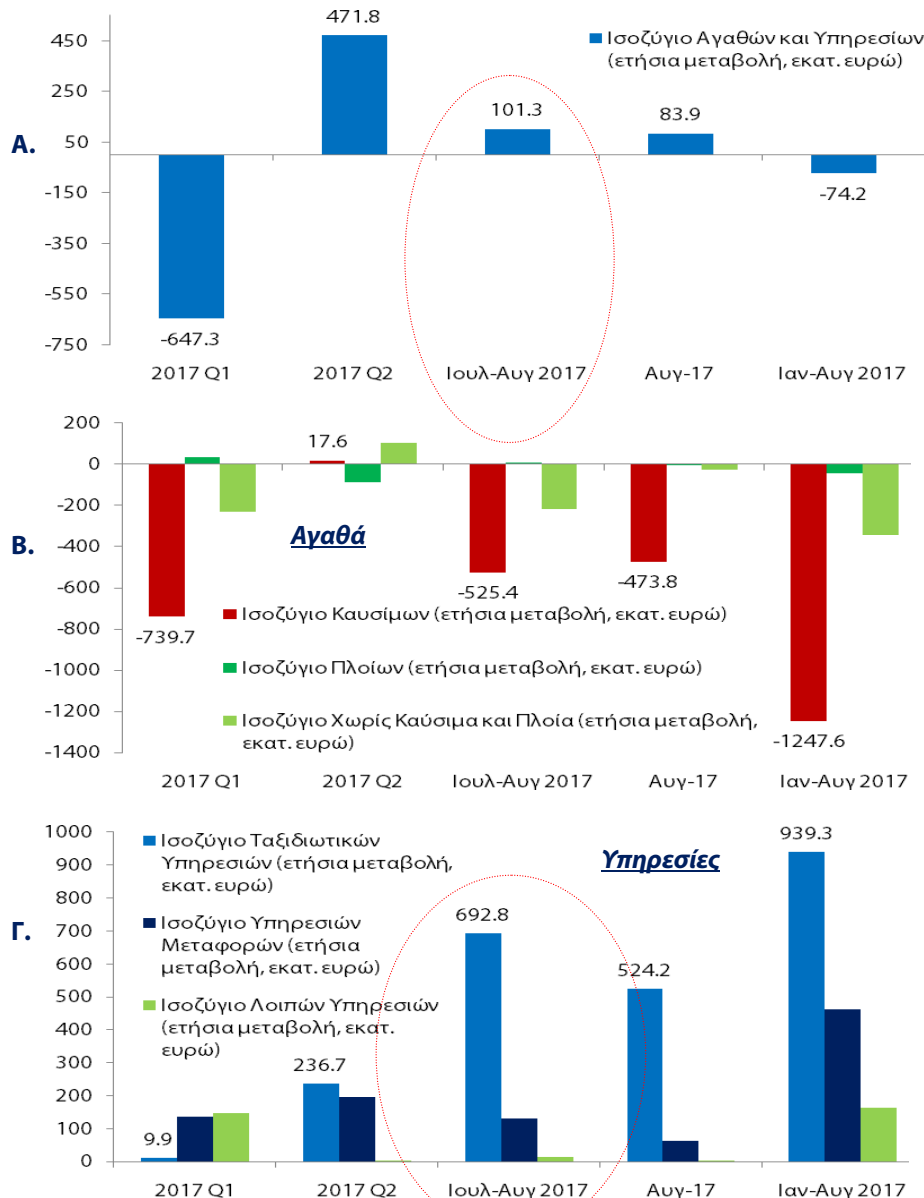

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες αποτέλεσαν τον κύριο μοχλό ενίσχυσης του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών για το δίμηνο Ιουλίου – Αυγούστου 2017

Το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών, δηλαδή η διαφορά ανάμεσα στις εξαγωγές και τις εισαγωγές (ή αλλιώς καθαρές εξαγωγές), παρουσίασε θετική ετήσια μεταβολή για 5^ο συνεχή μήνα τον Αύγουστο 2017. Διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα €2.148,8 εκατ. από €2.064,9 εκατ. τον Αύγουστο 2016 (αύξηση κατά €83,9 εκατ.). Ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών στην προαναφερθείσα μεταβολή; Για να απαντήσουμε σε αυτό το ερώτημα παραθέτουμε αναλυτικά τις ετήσιες μεταβολές των ελληνικών εξαγωγών και εισαγωγών (και των αντίστοιχων ισοζυγίων) για τον Αύγουστο 2017.

Σχήμα 1: Ισοζύγιο Αγαθών και Υπηρεσιών (ετήσια μεταβολή, εκατ. ευρώ)

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Η αξία του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών προς χώρες της αλλοδαπής διαμορφώθηκε στα €6.675,7 εκατ. (τρέχουσες τιμές) τον Αύγουστο 2017 παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση της τάξης των €758,1 εκατ. ή 12,8%.¹ Η εν λόγω μεταβολή προήλθε κυρίως από την κατηγορία των ταξιδιωτικών υπηρεσιών (ενίσχυση €496,5 εκατ. ή 16,4%) και ακολούθησαν: αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία (€152,9 εκατ. ή 12,2%), υπηρεσίες μεταφορών (€123,5 εκατ. ή 17,9%), λοιπές υπηρεσίες (€39,5 εκατ. ή 11,3%) και πλοία (€1,0 εκατ. ή 11,0%). Η κατηγορία των καυσίμων είχε αρνητική συνεισφορά παρουσιάζοντας πτώση -€55,3 εκατ. ή -9,4%.

Οι ελληνικές εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών από χώρες της αλλοδαπής ανήλθαν στα €4.526,8 εκατ. τον Αύγουστο 2017 καταγράφοντας ετήσια ενίσχυση της τάξης των €674,1 εκατ. ή 20,2%. Η κατηγορία των καυσίμων παρουσίασε την υψηλότερη μεταβολή (€418,5 εκατ. ή 60,5%) και ακολούθησαν: αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία (€178,5 εκατ. ή 7,7%), υπηρεσίες μεταφορών (€61,5 εκατ. ή 15,8%), λοιπές υπηρεσίες (€38,2 εκατ. ή 15,8%) και πλοία (€5,1 εκατ. ή 47,7%). Οι εισαγωγές ταξιδιωτικών υπηρεσιών σημείωσαν πτώση -€27,7 εκατ. ή -14,3%.

Βάσει των παραπάνω στοιχείων, η ετήσια αύξηση του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών τον Αύγουστο 2017 (€83,9 εκατ.) ήταν αποτέλεσμα της ενίσχυσης του ισοζυγίου υπηρεσιών κατά €587,5 εκατ. (ταξιδιωτικό €524,2 εκατ., μεταφορών €62,0 εκατ. και λοιπών υπηρεσιών €1,3 εκατ.) και της συρρίκνωσης του ισοζυγίου αγαθών κατά -€503,6 εκατ. (καύσιμα -€473,8 εκατ., αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία -€25,7 εκατ. και πλοία -€4,1 εκατ.). Τα εν λόγω στοιχεία παρατίθενται στα Σχήματα 1Α, 1Β και 1Γ.

Για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου – Αυγούστου 2017, το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασε αρνητική ετήσια μεταβολή της τάξης των -€74,2 εκατ. Η εν λόγω μεταβολή ήταν αποτέλεσμα της μείωσης του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών το 1^ο τρίμηνο 2017 κατά -647,3 εκατ., της αύξησής του κατά €471,8 εκατ. το 2^ο τρίμηνο 2017 και της ενίσχυσής του κατά €101,3 εκατ. το δίμηνο Ιουλίου – Αυγούστου 2017.² Η παρατηρηθείσα ενίσχυση του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών για το πεντάμηνο Απριλίου – Αυγούστου 2017 προήλθε κυρίως από τον τομέα των ταξιδιωτικών υπηρεσιών και σε μικρότερο βαθμό από τον τομέα των υπηρεσιών μεταφορών. Πιο αναλυτικά, το ισοζύγιο ταξιδιωτικών υπηρεσιών ενισχύθηκε σε ετήσια βάση κατά €236,7 εκατ. το 2^ο τρίμηνο 2017 και κατά €692,8 εκατ. το δίμηνο Ιουλίου –

¹ Ο προσηκτικός αναγνώστης θα παρατηρήσει ότι στο δελτίο 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (7ΗΟ) παρουσιάζουμε σε τακτική βάση στοιχεία για την πορεία των ελληνικών εξαγωγών και εισαγωγών. Οι εν λόγω χρονολογικές σειρές αντλούνται από τρεις πηγές δεδομένων. Η πρώτη είναι οι εμπορευματικές συναλλαγές (μόνο για αγαθά) που δημοσιεύει σε μηνιαία συχνότητα η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), η δεύτερη είναι τα στοιχεία ισοζυγίου πληρωμών που ανακοινώνει σε μηνιαία βάση η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) και η τρίτη είναι οι τριμηνιαίοι ή ετήσιοι εθνικοί λογαριασμοί που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ.

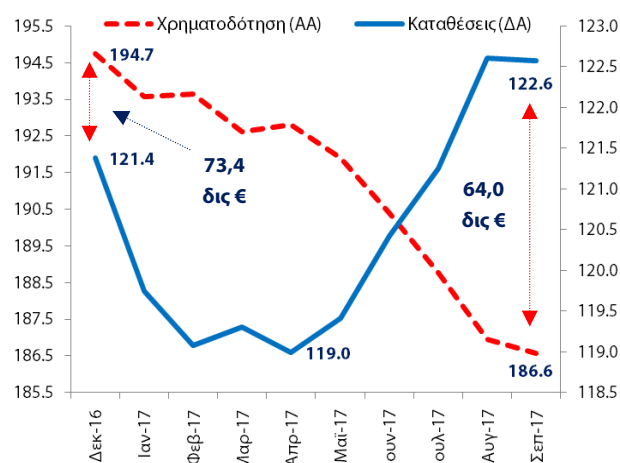
² Σημειώνουμε ότι το 1^ο τρίμηνο 2017 η συνεισφορά των καθαρών εξαγωγών στον ετήσιο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης (0,4%) ήταν αρνητική στις -2,2 ποσοστιαίες μονάδες (ΠΜ). Το αντίστοιχο μέγεθος το 2^ο τρίμηνο 2017 ήταν θετικό στις 1,8 ΠΜ.

Αυγούστου 2017. Βάσει των παραπάνω μεταβολών εξάγεται το συμπέρασμα ότι η αρχική εκτίμηση για θετική συνεισφορά του τομέα του τουρισμού στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα (από το 2^ο τρίμηνο 2017 και έπειτα) επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία.

Το σύνολο των καταθέσεων (και ρέπος) των κατοίκων εσωτερικού (γενική κυβέρνηση, ιδιωτικές επιχειρήσεις και νοικοκυριά) παρουσίασε οριακή μηνιαία αύξηση κατά €56,2 εκατ. τον Σεπτέμβριο 2017. Το αντίστοιχο μέγεθος για το σκέλος της χρηματοδότησης ήταν αρνητικό στα -€972,4 εκατ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ), το σύνολο των καταθέσεων (και ρέπος) των κατοίκων εσωτερικού ανήλθε στα €133,2 δις τον Σεπτέμβριο 2017.³ Σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2017 και τον Δεκέμβριο 2016 καταγράφηκε αύξηση της τάξης των €56,2 και €1.046,2 εκατ. αντίστοιχα. Στις 3 βασικές κατηγορίες οικονομικών φορέων που συνθέτουν το σύνολο των κατοίκων εσωτερικού οι μηνιαίες και οι σωρευτικές μεταβολές τον Σεπτέμβριο 2017 είχαν ως ακολούθως: στην κατηγορία της γενικής κυβέρνησης (υπόλοιπο καταθέσεων 10,6 δις τον Σεπτέμβριο 2017) σημειώθηκε μηνιαία αύξηση κατά €88,3 εκατ. ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2016 η σωρευτική μεταβολή ήταν αρνητική στα -€149,4 εκατ. ή -1,4%. Στην κατηγορία των ιδιωτικών επιχειρήσεων (υπόλοιπο καταθέσεων 21,9 δις τον Σεπτέμβριο 2017) καταγράφηκε μηνιαία πτώση της τάξης των -€239,1 εκατ. και σε σχέση με τον Δεκέμβριο 2016 η συνολική μεταβολή ήταν θετική στα €1.266,4 εκατ. ή 6,1%. Τέλος στην κατηγορία των νοικοκυριών το υπόλοιπο των καταθέσεων ανήλθε στα €100,7 δις τον Σεπτέμβριο 2017 παρουσιάζοντας μηνιαία αύξηση της τάξης των €207,1 εκατ. Σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2016 η σωρευτική μεταβολή ήταν οριακά αρνητική στα -70,8 εκατ. ή -0,1%.

Σχήμα 2: Χρηματοδότηση και Καταθέσεις Ιδιωτικού Τομέα (δις ευρώ)

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως AA ορίζουμε τον αριστερό άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

³ Το ιστορικό υψηλό των καταθέσεων των κατοίκων εσωτερικού ήταν στα €246,6 δις τον Ιούνιο 2009. Την ίδια χρονιά το ονομαστικό ΑΕΠ ανήλθε στα €237,5 δις.

Πίνακας 1: Καταθέσεις και Χρηματοδότηση Κατοίκων Εσωτερικού, Μηνιαία (MoM) και Σωρευτική Μεταβολή Περιόδου Δεκεμβρίου 2016 – Σεπτεμβρίου 2017 (εκατ. € και %)

<u>Καταθέσεις</u>	<u>Κάτοικοι Εσωτερικού</u>	<u>Γενική Κυβέρνηση</u>	<u>Ιδιωτικές Επιχειρήσεις</u>	<u>Νοικοκυριά</u>	<u>Ιδιωτικός Τομέας</u>
	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €
Ιαν-17	-1.249,8	386,5	-575,6	-1.060,7	-1.636,3
Φεβ-17	-522,4	149,7	-104,6	-567,6	-672,1
Μαρ-17	-442,7	-676,6	578,3	-344,4	233,9
Απρ-17	-153,5	159,8	-665,3	352,0	-313,3
Μαΐ-17	196,7	-224,3	752,7	-331,7	421,0
Ιουν-17	866,7	-144,7	312,8	698,6	1.011,4
Ιουλ-17	842,6	19,1	494,1	329,4	823,5
Αυγ-17	1.452,5	92,9	713,0	646,6	1.359,6
Σεπ-17	56,2	88,3	-239,1	207,1	-32,0
<u>Σωρευτική Μεταβολή - Εκατ. € και Ποσοστό</u>					
Δεκ 16 - Σεπ 17	1.046,2 0,8%	-149,4 -1,4%	1.266,4 6,1%	-70,8 -0,1%	1.195,6 1,0%
<u>Χρηματοδότηση</u>	<u>Κάτοικοι Εσωτερικού</u>	<u>Γενική Κυβέρνηση</u>	<u>Ιδιωτικές Επιχειρήσεις</u>	<u>Νοικοκυριά</u>	<u>Ιδιωτικός Τομέας</u>
	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €	MoM Εκατ. €
Ιαν-17	-1.862,6	-688,3	-799,0	-357,7	-1.174,4
Φεβ-17	-417,9	-480,0	174,1	-87,0	62,0
Μαρ-17	-1.661,7	-648,1	-524,9	-482,8	-1.013,6
Απρ-17	893,4	707,6	465,4	-279,3	185,8
Μαΐ-17	-792,4	112,0	-746,1	-220,5	-904,5
Ιουν-17	-1.784,5	-267,9	-1.031,6	-458,9	-1.516,6
Ιουλ-17	-1.809,5	-198,0	-1.089,5	-485,7	-1.611,6
Αυγ-17	-1.835,5	-8,0	-1.313,7	-382,7	-1.827,5
Σεπ-17	-972,4	-597,5	-159,2	-216,8	-374,8
<u>Σωρευτική Μεταβολή - Εκατ. € και Ποσοστό</u>					
Δεκ 16 - Σεπ 17	-10.243,2 -4,8%	-2.068,1 -10,9%	-5.024,4 -5,3%	-2.971,3 -3,4%	-8.175,1 -4,2%
Δεκ 16 - Σεπ 17	<u>Διαφορά Σωρευτικής Μεταβολής Καταθέσεων και Χρηματοδότησης Εκατ. €</u>				
	11.289,4	1.918,7	6.290,8	2.900,6	9.370,8

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως MoM ορίζουμε τη μηνιαία μεταβολή, (β) στη στήλη του ιδιωτικού τομέα στο τμήμα της χρηματοδότησης περιλαμβάνεται και η κατηγορία των ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών και ατομικών επιχειρήσεων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα μεγέθη των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των νοικοκυριών δεν αθροίζουν στο αντίστοιχο μέγεθος του ιδιωτικού τομέα (αυτό δεν ισχύει στο τμήμα των καταθέσεων).

Αξίζει να σημειώσουμε ότι ο Σεπτέμβριος 2017 ήταν ο 4^{ος} συνεχής μήνας με θετική μηνιαία μεταβολή για το σύνολο των καταθέσεων των νοικοκυριών (βλέπε Πίνακα 1).⁴ Με δεδομένο ότι η καταναλωτική δαπάνη των ελληνικών νοικοκυριών παραμένει υψηλότερη από το αντίστοιχο διαθέσιμο εισόδημά τους, δηλαδή η αποταμίευση είναι αρνητική (-9,9% ως ποσοστό του διαθέσιμου

εισοδήματος το 2017 Q2), εξάγεται το συμπέρασμα ότι στη βραχυχρόνια περίοδο η κύρια πηγή ενίσχυσης των καταθέσεων των νοικοκυριών δεν μπορεί να είναι άλλη από τη μείωση του αποθησαυρισμού ή από την εισροή κεφαλαίων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της αλλοδαπής. Στη μακροχρόνια περίοδο και με την υπόθεση εισόδου της ελληνικής οικονομίας σε ένα βιώσιμο μονοπάτι οικονομικής μεγέθυνσης, το σύνολο των καταθέσεων των νοικοκυριών δύναται να ενισχυθεί από τη δημιουργία νέου πλούτου (θετική αποταμίευση).

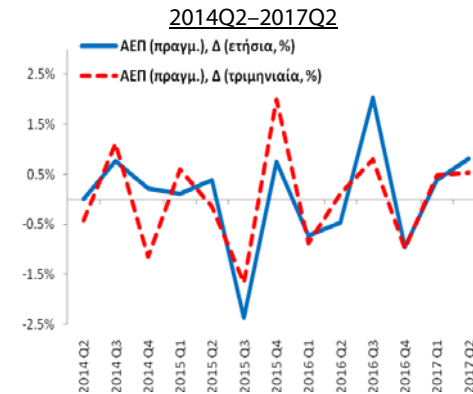
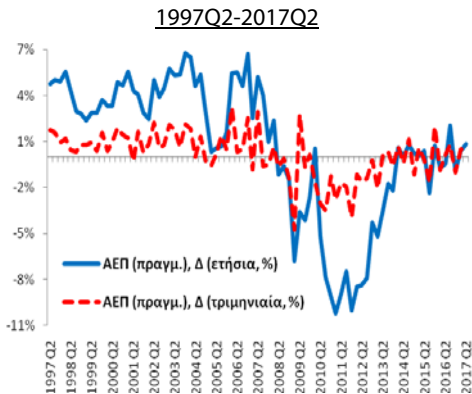
⁴ Η συνολική μεταβολή των καταθέσεων των νοικοκυριών για την περίοδο Μαΐου – Σεπτεμβρίου 2017 διαμορφώθηκε στα €1.881,6 εκατ.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το **2^ο τρίμηνο (2017)** η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν **+0,8%** (+0,4% (2017Q1) και -0,5% (2016Q2)). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν **+0,5%** (+0,5% (2017Q1) και +0,1% (2016Q2)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

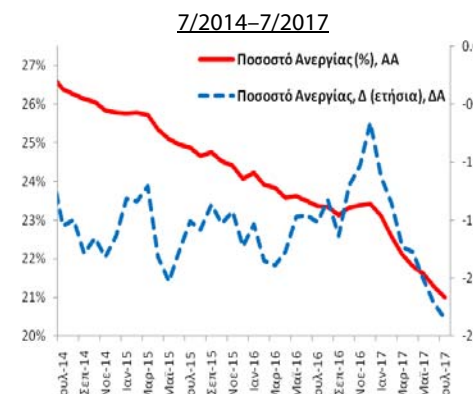
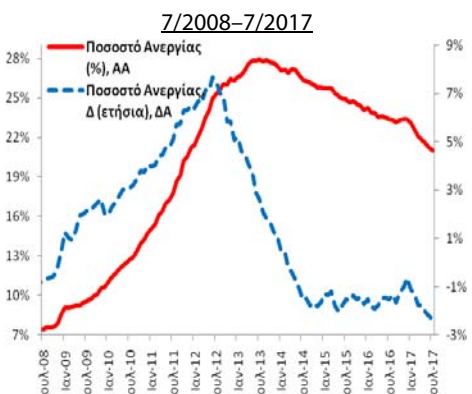
Περίοδος: 1996Q1–2017Q2
Στοιχεία: τριμηνιαία
Μέσος Όρος: +0,8%
Διάμεσος: +2,3%
Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)
Ελάχιστο: -10,2% (2011Q1)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 1/9/2017
(προσωρινά στοιχεία)
Επομ. δημ.: 4/12/2017
(προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον **Ιούλιο (2017)** το ποσοστό **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **21,0%** (21,3% (6/2017) και 23,4% (7/2016)) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή** ήταν **-2,4 ΠΜ** (-2,2 ΠΜ (6/2017) και -1,5 ΠΜ (7/2016)). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανήλθε στα **3.796,3 χιλ** άτομα (3.783,0 χιλ (6/2017) και 3.702,9 χιλ (7/2016)) και των **ανέργων** στα **1.009,6 χιλ** άτομα (1.022,3 χιλ (6/2017) και 1.128,6 χιλ (7/2016)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας, %

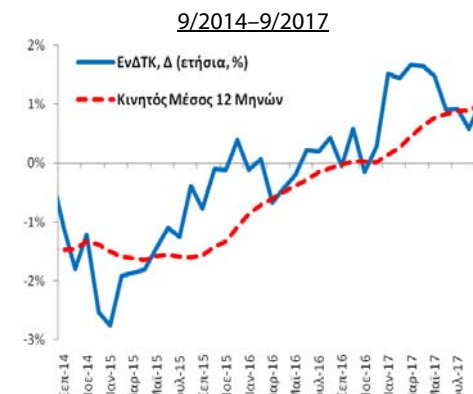
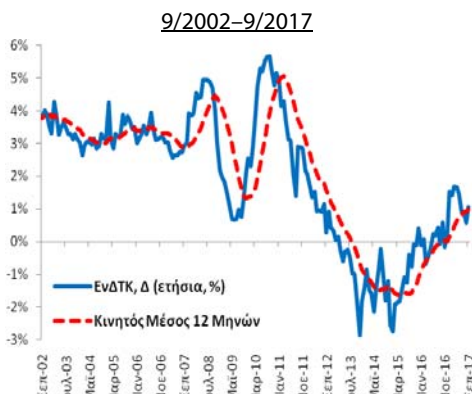
Περίοδος: 1/2004-7/2017
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,6%
Διάμεσος: 13,9%
Μέγιστο: 27,9% (7/2013)
Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
AA = αριστερός άξονας,
ΔA = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 5/10/2017
Επομ. δημ.: 9/11/2017

Εναρμονισμένος ΔΤΚ και Εθνικός ΔΤΚ

Τον **Σεπτέμβριο (2017)** η ετήσια % μεταβολή του **ΕνΔΤΚ** ήταν **+1,0%** (+0,6% (8/2017) και -0,1% (9/2016)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν **+1,0%** (+0,9% (8/2017) και 0,0% (9/2016)). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια % μεταβολή του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν **+1,0%** (+0,9% (8/2017) και -1,0% (9/2016)) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν **+0,8%** (+0,6% (8/2017) και -0,9% (9/2016)).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 1/1997-9/2017
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,5%
Διάμεσος: 3,0%
Μέγιστο: 6,6% (1/1997)
Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 10/10/2017
Επομ. δημ.: 9/11/2017

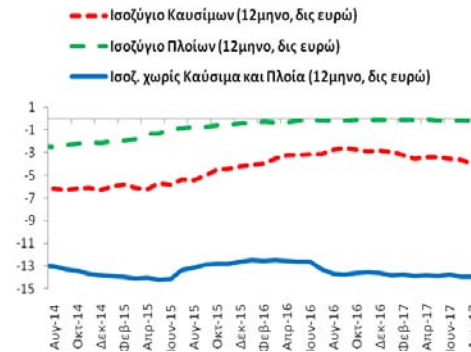
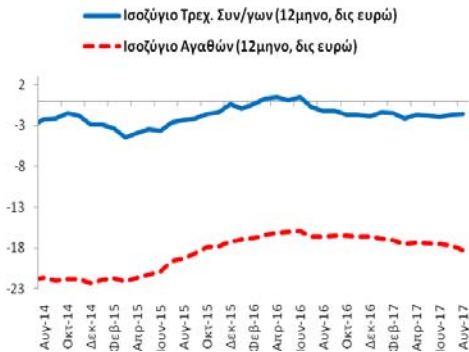
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

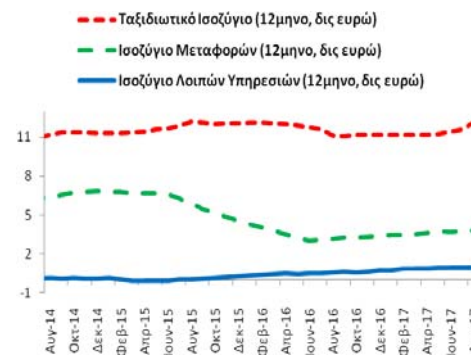
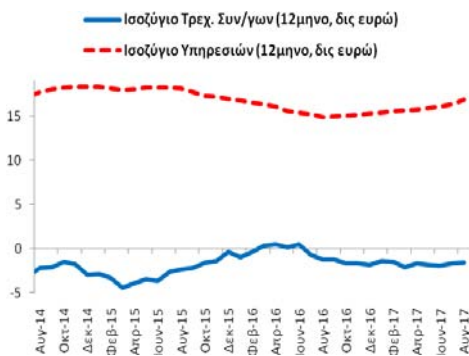
Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (8/2014 - 8/2017)

Επί μέρους Ισοζύγια (8/2014 - 8/2017)

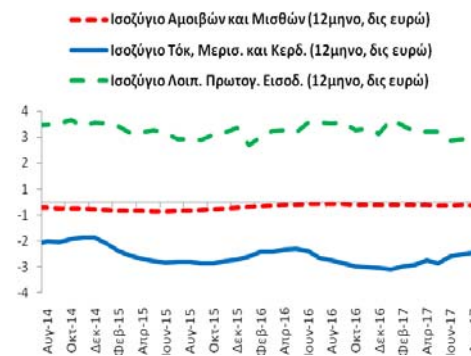
Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

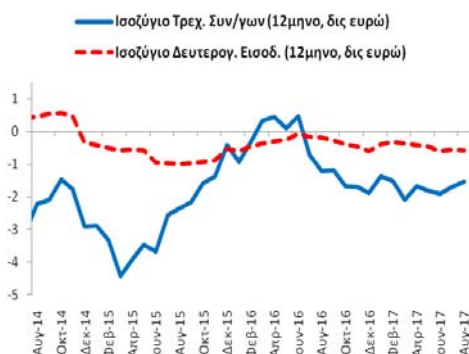
Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ. και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)

Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

Δημοσίευση: 23/10/2017

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-1,5** δις ευρώ (8/2016-7/2017: -1,7 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: -1,2 δις ευρώ).

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-18,2 δις ευρώ** (8/2016-7/2017: -17,7 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: -16,6 δις ευρώ).

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **+16,9 δις ευρώ** (8/2016-7/2017: +16,3 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: +14,9 δις ευρώ).

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **ταξιδιωτικό** διαμορφώθηκε στα **+12,1 δις ευρώ** (8/2016-7/2017: +11,6 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: +11,1 δις ευρώ).

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **+0,4 δις ευρώ** (8/2016-7/2017: +0,3 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: +0,7 δις ευρώ).

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-1,9 δις ευρώ** (8/2016-7/2017: -2,0 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: -2,3 δις ευρώ).

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,6 δις ευρώ** (8/2016-7/2017: -0,6 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: -0,2 δις ευρώ).

Το δωδεκάμηνο **Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,9 δις ευρώ** (8/2016-7/2017: -0,9 δις ευρώ και 9/2015-8/2016: -0,4 δις ευρώ).

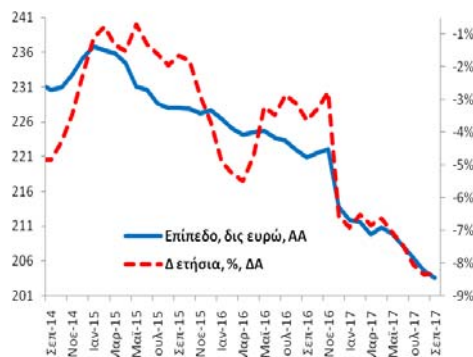
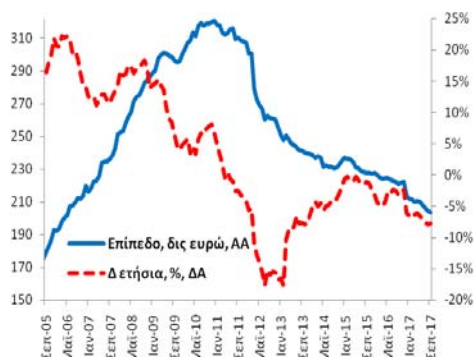
Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 9/2005-9/2017

Υποπερίοδος: 9/2014-9/2017

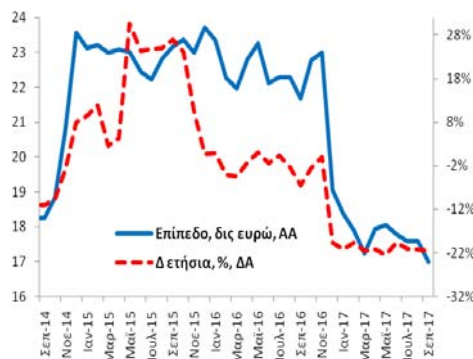
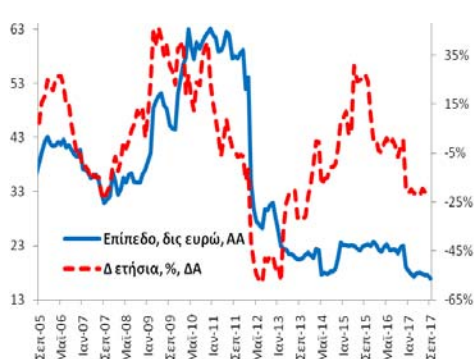
Δημοσίευση: 26/10/2017

Γενικό Σύνολο (υπόλοιπα)

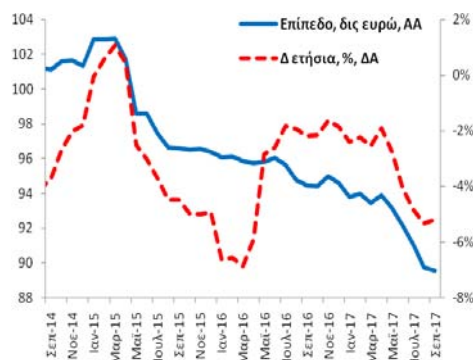
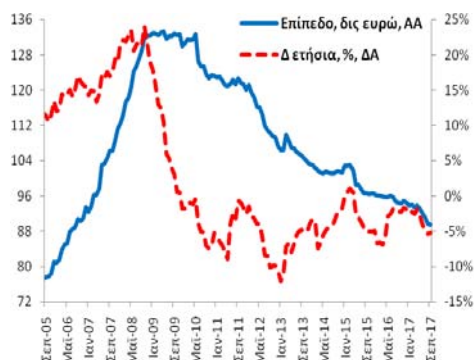
- Τον **Σεπτέμβριο** (2017) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **203,6 δις ευρώ** (8/2017: 204,5 δις ευρώ και 9/2016: 220,8 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-7,8%** (8/2017: -7,9% και 9/2016: -3,1%).

Γενική Κυβέρνηση (υπόλοιπα)

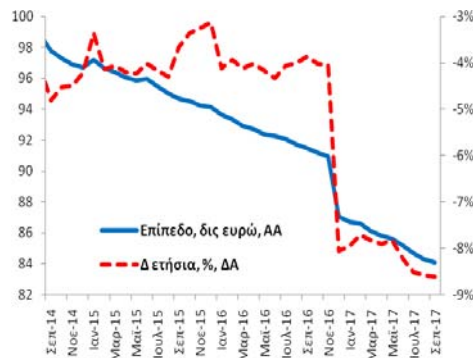
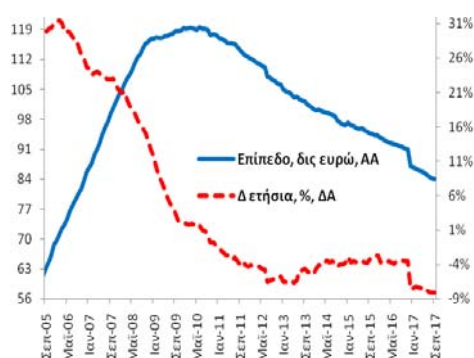
- Τον **Σεπτέμβριο** (2017) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **17,0 δις ευρώ** (8/2017: 17,6 δις ευρώ και 9/2016: 21,7 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-21,6%** (8/2017: -21,2% και 9/2016: -6,5%).

Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (υπόλοιπα)

- Τον **Σεπτέμβριο** (2017) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **89,6 δις ευρώ** (8/2017: 89,7 δις ευρώ και 9/2016: 94,5 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-5,2%** (8/2017: -5,3% και 9/2016: -2,2%).

Ιδιώτες και Ιδιωτικά μη Κερδοσκοπικά Ιδρύματα (υπόλοιπα)

- Τον **Σεπτέμβριο** (2017) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ΙΜΚΙ** ανήλθε στα **84,1 δις ευρώ** (8/2017: 84,3 δις ευρώ και 9/2016: 91,5 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-8,1%** (8/2017: -8,1% και 9/2016: -3,4%).

Σημείωση: από τον Δεκεμβριο 2016 το ταμείο παρακαταθηκών και δανείων δεν λογίζεται ως ΝΧΙ.

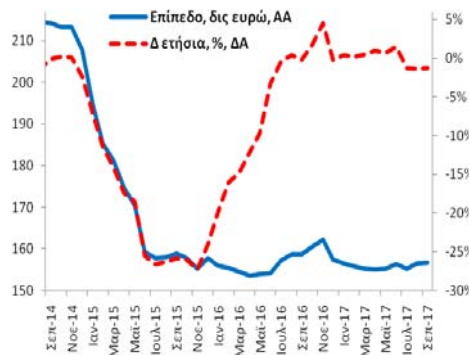
Πίνακας Α4: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 9/2005-9/2017

Υποπερίοδος: 9/2014-9/2017

Δημοσίευση: 26/10/2017

Γενικό Σύνολο (υπόλοιπα)

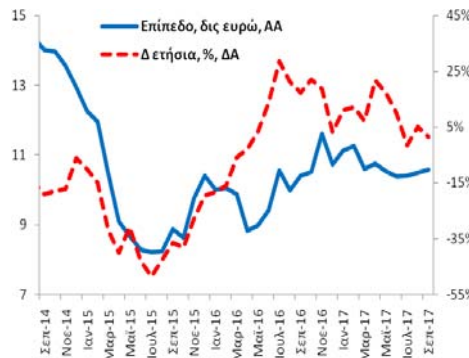
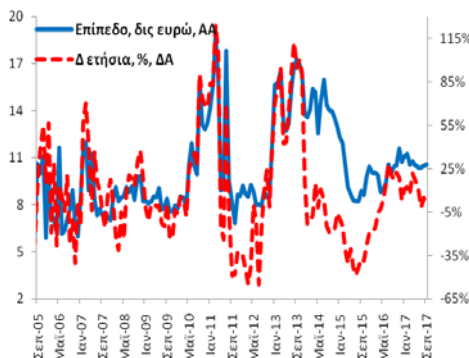
Τον **Σεπτέμβριο** (2017) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **156,7 δις ευρώ** (8/2017: 156,4 δις ευρώ και 9/2016: 158,6 δις ευρώ).

Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,2%** (8/2017: -1,4% και 9/2016: -0,2%).

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **10,6 δις ευρώ** (8/2017: 10,5 δις ευρώ και 9/2016: 10,4 δις ευρώ).

Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **+1,6%** (8/2017: +4,9% και 9/2016: +17,3%).

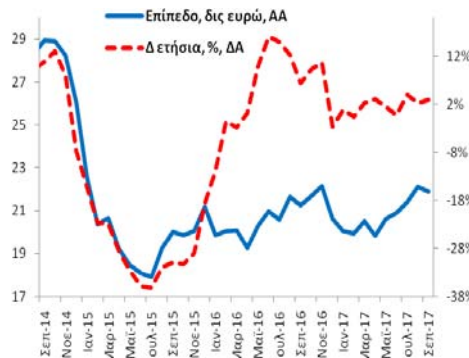
Γενική Κυβέρνηση (υπόλοιπα)

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **21,9 δις ευρώ** (8/2017: 22,1 δις ευρώ και 9/2016: 21,3 δις ευρώ).

Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **+2,9%** (8/2017: +2,3% και 9/2016: +6,3%).

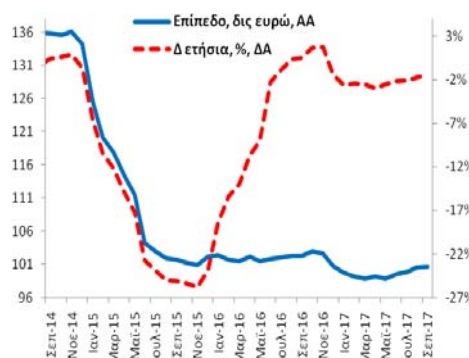
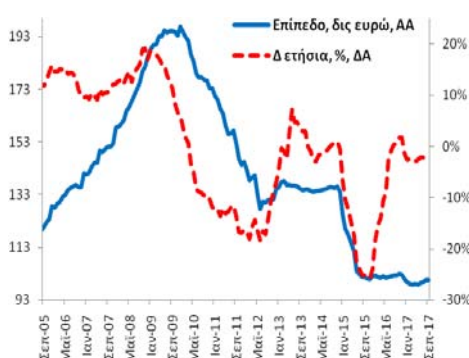
Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (υπόλοιπα)

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών και ΙΜΚΙ** ανήλθαν στα **100,7 δις ευρώ** (8/2017: 100,5 δις ευρώ και 9/2016: 102,2 δις ευρώ).

Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,5%** (8/2017: -1,7% και 9/2016: +0,5%).

Νοικοκυριά και Ιδιωτικά μη Κερδοσκοπικά Ιδρύματα (υπόλοιπα)

Σημείωση: από τον Δεκέμβριο 2016 το ταμείο παρακαταθηκών και δανείων δεν λογίζεται ως ΝΧΙ και οι καταθέσεις του ΤΚΕ μεταφέρονται στη Γεν. Κυβερν.

Επόμενη Δημοσίευση: 28/11/2017

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

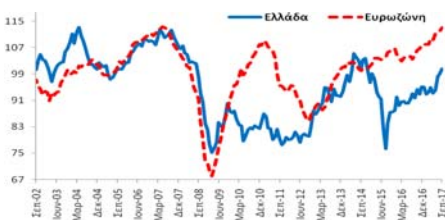
Πίνακας Α5: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος - Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνης

Συνολική Περίοδος: 8/2002-8/2017

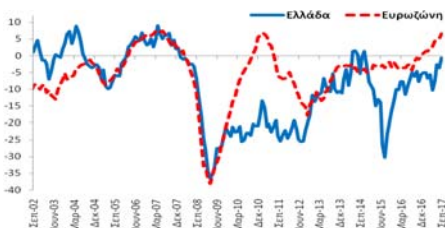
Υποπερίοδος: 8/2014-8/2017

Δημοσίευση: 28/9/2017

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

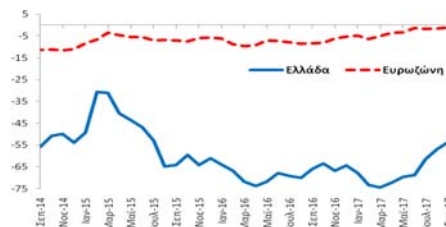
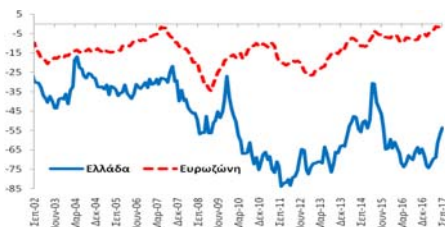
Βιομηχανία (Στάθμιση: 40%)

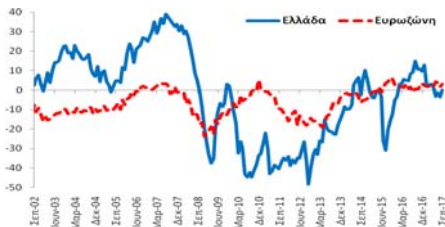
Υπηρεσίες (Στάθμιση: 30%)

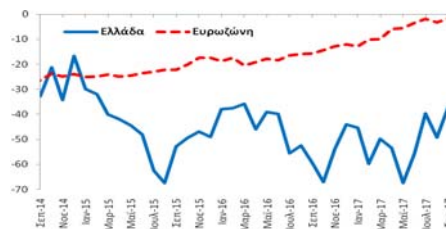
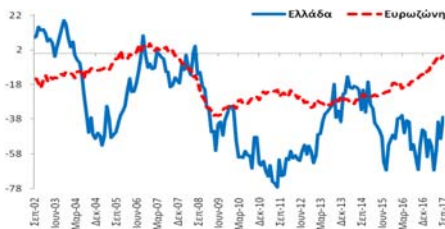
Καταναλωτές (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές (Στάθμιση: 5%)

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (100,6 μονάδες δείκτη (ΜΔ)) **βελτιώθηκε** κατά +1,6 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +9,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-0,7 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +3,0 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +6,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (15,3 ΜΔ) **επιδεινώθηκε** κατά -7,6 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +22,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης **καταναλωτή** (-53,7 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +3,3 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +12,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (0,0 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +3,6 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2017) και **επιδεινώθηκε** κατά -15,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Σεπτέμβριο** (2017) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-36,9 ΜΔ) **βελτιώθηκε** κατά +12,3 ΜΔ σε σχέση με τον **Αύγουστο** (2017) και **βελτιώθηκε** κατά +23,0 ΜΔ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (β) Eurobank Research.

Επόμενη δημοσίευση: 30/10/2017

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Δρ. Πλάτων Μονοκρούσος
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Δρ. Τάσος Ανασταάτος
Αναπληρωτής Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: *Ανώτερος Οικονομολόγος*
Δρ. Στυλιανός Γώγος: *Οικονομικός Αναλυτής*
Άννα Δημητριάδου: *Οικονομική Αναλύτρια*
Όλγα Κοσμά: *Ερευνήτρια Οικονομολόγος*
Παρασκευή Πετροπούλου: *Οικονομική Αναλύτρια G10*
Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: *Ανώτερος Οικονομολόγος*
Ευαγγελία Τσιαμπάου: *Οικονομική Αναλύτρια*
Γαλάτεια Φωκά: *Ερευνήτρια Οικονομολόγος*
Άννα Μαρία Παπουτσάκη

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str., 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

